Oświadczenie złożone
przez senator Magdalenę Kochan
w dniu 24 września 2026 r.

Oświadczenie skierowane do minister rodziny, pracy i polityki społecznej Agnieszki Dziemianowicz-Bąk

Szanowna Pani Minister!

Zwracam się do Pani Minister z zapytaniem w sprawie przyszłości kluczowych instrumentów wsparcia kadry pomocy społecznej i pieczy zastępczej w Polsce.

Do mojego biura senatorskiego wpłynęło wystąpienie samorządowców z terenu Pomorza Zachodniego (powiat gryfiński) z dnia 21 września 2026 r., w którym wyrażają oni głębokie zaniepokojenie perspektywą wygaszenia rządowych programów pomocowych z końcem 2027 r. Sprawa dotyczy 3 strategicznych uchwał Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2024 r.:

— uchwały nr 61 w sprawie ustanowienia rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka na lata 2024–2027" (M.P. z 2024 r., poz. 507);

— uchwały nr 62 w sprawie ustanowienia rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024–2027" (M.P. z 2024 r., poz. 505);

— uchwały nr 63 w sprawie rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024–2027" (M.P. z 2024 r., poz. 504).

Wdrożenie tych programów stanowiło wyczekiwany i fundamentalny krok w stronę docenienia niezwykle odpowiedzialnej i trudnej pracy kadr systemu wsparcia społecznego. Tylko na obszarze 1 samorządu powiatowego – powiatu gryfińskiego – łączna wartość rządowego dofinansowania z tych 3 tytułów w latach 2024–2026 wynosi ponad 10,4 miliona zł (w tym ponad 8,6 miliona zł na dodatki motywacyjne dla pracowników pomocy społecznej, ponad 1,5 miliona zł na wsparcie kadry pieczy zastępczej oraz blisko 195 tysięcy zł dla rodzin zastępczych).

Dane te dobitnie dowodzą, jak potężne znaczenie mają wspomniane środki dla stabilności budżetowej jednostek samorządu terytorialnego oraz dla przeciwdziałania odpływowi wykwalifikowanej kadry z ośrodków pomocy społecznej, domów pomocy społecznej i placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Obecnie jednostki samorządu terytorialnego stoją w obliczu konieczności wieloletniego planowania polityki kadrowej i finansowej. Brak jednoznacznej deklaracji ze strony rządu odnośnie do losów tychże programów po 31 grudnia 2027 r. rodzi uzasadniony niepokój, grozi załamaniem płynności realizacji zadań zleconych i własnych z zakresu pomocy społecznej oraz stawia pod znakiem zapytania bezpieczeństwo prawne i bytowe rodzin zastępczych oraz pracowników socjalnych.

Mając to wszystko na uwadze, uprzejmie proszę Panią Minister o udzielenie odpowiedzi na następujące pytania.

1. Czy Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej planuje kontynuację rządowego wsparcia w postaci dofinansowania wynagrodzeń pracowników pomocy społecznej, systemu pieczy zastępczej oraz rodzin zastępczych po zakończeniu obecnych programów, tj. od 1 stycznia 2028 r.?

2. Czy planowane jest przekształcenie dotychczasowych okresowych programów rządowych w trwałe, systemowe mechanizmy ustawowe, gwarantujące stałe źródło finansowania dodatków do wynagrodzeń w budżecie państwa?

3. Kiedy samorządy powiatowe i gminne mogą spodziewać się wiążących wytycznych i prognoz finansowych w tym zakresie, co jest niezbędne do racjonalnego planowania budżetów i sporządzania wieloletnich prognoz finansowych, WPF?

4. W jaki sposób resort zamierza zabezpieczyć samorządy przed ryzykiem luki finansowej i koniecznością samodzielnego udźwignięcia wypłaty dodatków w sytuacji ewentualnego braku kontynuacji programów po 2027 r.?

Z poważaniem
Magdalena Kochan
senator Rzeczypospolitej Polskiej